

ВЪПРОСНИК

ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ

„ИКОНОМИКА НА ПУБЛИЧНАТА СФЕРА“

1. Въведение в икономиката на публичния сектор. Икономическа роля на публичния сектор.
2. Характеристика и устойчиво развитие на основните сектори, осъществяващи социални, социално-културни и публични дейности: образование, здравеопазване, наука, култура, физическо възпитание и спорт, туризъм, административно обслужване и т.н.
3. Същност и свойства на публичните блага. Видове публични блага. Публични блага и проблемът за свободния ездач. Оптимален обем на предлагане на публичните блага.
4. Пазарен механизъм - сили, закони, графики, фактори, приспособителен процес, равновесие.
5. Измерители в макроикономиката – система на националните сметки; брутен продукт – същност, видове, измерване; други показатели за макроикономическата активност; международни сравнения на БВП (България и ЕС, САЩ, Русия, Китай, Турция, Гърция в последните 3 години).
6. Макроикономическа нестабилност и заетост - същност и характеристика на икономическия цикъл; теории за цикличното развитие; антикризисни мерки на държавата и ЕС; същност и измерване на заетостта и безработицата; причини и форми на безработицата; политики и мерки за редуциране на безработицата в държавата и ЕС.
7. Теория на благосъстоянието. Основи на теорията за публичния избор.
8. Функции и отговорности на държавата в публичната сфера. Държавна намеса и нейните дефекти. Мястото на държавата в смесената икономика.
9. Финансиране на публичното стопанство: същност, особености, източници, форми, принципи и механизми за разпределение на публичните финансовите фондове. Контрол върху ефективното разпределение на публичните средства.
10. Маркетинг на услугите в публичната сфера.
11. Същност, предмет и задачи на регионалната икономика. Локализация.
12. Методи и модели за регионален анализ. Регионална политика и разработване на регионални стратегии.
13. Социална политика и социално осигуряване.
14. Специфика на управлението по сектори на публичната сфера.

15. Пазар на труда – същност, основни характеристики; фактори, определящи търсенето и предлагането на труд. Регулиране и институционална структура на пазара на труда. Структура и основни потоци на пазара на труда.
16. Същност и елементи на цената на труда – същност, функции и определяне на работната заплата.
17. Набиране и подбор на човешки ресурси - същност и цели, етапи и практически стъпки, характерни черти на набирането и подбора на човешките ресурси като управленска дейност.
18. Обучение на човешки ресурси - същност, цели, етапи и практически стъпки.
19. Политики на Европейския съюз.
20. Логистика в публичната сфера.
21. Организационна култура и бизнес етика
22. Потребление, резултат и продукт в науката и образованието – природа, особености, механизъм на проявление, измерители.
23. Организационни форми на развитие и финансиране на културните индустрии.
24. Ресурси в здравеопазването – трудови, материални, финансови.
25. Ресурси в културата - трудови, материални, финансови.
26. Ресурси във физическото възпитание и спорта - трудови, материални, финансови.
27. Човешки капитал - основни характеристики, инвестиции, развитие.
28. Мотивация и мотивиране на човешките ресурси в публичната сфера – теории, модели, стратегии и инструменти.
29. Икономическа същност на интелектуалната собственост. Система на интелектуалната собственост. Нови тенденции в развитието на интелектуалната собственост.
30. Интелектуалната собственост и културни индустрии. Обществена политика за развитие на творческите индустрии.
31. Предприемачество - същност, концепции, модели, принципи, видове, отличителни черти, функции и фактори за развитие на предприемачеството.
32. Социално предприемачество - същност и особености.
33. Инвестиции в публичната сфера - същност на инвестициите, видове инвестиции, инвестиционна политика.

ЛИТЕРАТУРА

Основна литература

1. Bradley, S., Green, C., The Economics of Education: A Comprehensive Overview, Academic Press, 2020
2. Frank, R., et al, Principles of Economics 8th Edition, McGraw-Hill Education, 2021
3. Lovenheim, M., Turner, S. E., Economics of Education, Worth Publishers, 2017
4. Благоев Б., Стопанска логистика, УИ „Наука и икономика“, В., 2009
5. Борисов, Б., Борисова, В., Интелектуална собственост, УНСС, София, 2018
6. Борисова, В., Творческа икономика, културни индустрии и интелектуална собственост, УНСС, София, 2019
7. Борисова, Владя, Бизнес с интелектуална собственост в творческите индустрии, УНСС, София, 2017
8. Браун и Джаксън, “Икономика на публичния сектор”, С, Р35А, 1998
9. Вазов, Р., Предприемачество, иновации и мениджмънт - нови представи и подходи. Издателство на ВУЗФ "Св. Григорий Богослов", С., 2019
10. Василев, В., Функционален модел за управление на мотивацията на служителите в организацията, Сборник. Катедра ПППИМ, 2006
11. Василева, Е., Бизнес среда и устойчиво развитие на регионите, УНСС, София, 2019
12. Василева, С., Културно наследство и устойчиво развитие, Изд. „За буквите – О писменах“, 2013
13. Веков, Т. и кол., Икономика на здравеопазването, Изд. „Стено“, Варна, 2022
14. Великов Н., Икономика на социалната инфраструктура, С, 1997
15. Владиков, А., Ръководство за студента относно академичния курс по Икономика на труда. УИ "Паисий Хилендарски", Пловдив, 2018
16. Воденичарова, М., Приложение на инструментите на качеството в логистиката на търговските и производствените предприятия, УНСС, София, 2015
17. Върбанова Л., "Спонсорство и дарителство", Изд. "Стопанство", София, 1997
18. Генчев, Е., Стопанска логистика, Изд. „Валдес-ВВ-ГВ“, 2017
19. Гоцевски, Т., Икономика на образованието, УИ "Св. Климент Охридски", София, 2007
20. Григоров, Веселин, Интелектуална собственост, РУ "Ангел Кънчев", Русе, 2010
21. Даскалова, Е., Здравна икономика, УИ „Стопанство“, София, 2011
22. Делчева Е. и кол., Пазарни и непазарни дефекти в социално-културната сфера, Стопанство, С, 2001
23. Дени, Р., Мотивирай и спечели, Изд. „Софтпрес“, 2006
24. Димитров, П., Толев, М., Годоров, Ф., Величкова, К., Корбанколева, И., Логистични системи, УИ “Стопанство”, София, 2010
25. Драгомиров, Н., Информационни системи и технологии в логистиката, УНСС, София, 2015
26. Държавно управление за устойчиво развитие 1992-2007
27. Томс, Ж., М. Стефанова, Корпоративна социална отговорност и комуникации за устойчиво развитие на бизнеса, Изд. „Сиела“, 2014
28. Желязкова Д., Транспортна логистика, УИ „Наука и икономика“, В., 2009
29. Захаринов, Б. Устойчиво развитие, НБУ, София
30. Захаринов, Б., Я. Найденов, Енергийна криза, възобновяеми източници на енергия, устойчиво развитие, Изд. „Пъблиш Сайсет-Еко“, 2012
31. Иванова, Д., Инвестиции-основен курс, Изд. "Авангард-принт", С., 2011
32. Илиев, Й. Умението да мотивираме. Изд. „Нова звезда“, София, 2001
33. Илиева, С. Ценности и трудова мотивация, С., 2009
34. Георгиев, И., Манолов, М., Екология и устойчиво развитие, УНСС, 2018
35. Йотов, Б., Интелектуалната собственост, изд. „Св. Климент Охридски“, София, 1997

36. Йотова, Л., Пенкова, Е., Икономика на благосъстоянието, УИ „Стопанство“, София, 2008
37. Йотова, Л., Микроикономика, УНСС, София, 2013
38. Кадинова, М., Икономика на здравеопазването, С., 2008
39. Казаков, А., Човешкият капитал. Формиране, функциониране и инвестиционни решения, УНСС, София, 2019
40. Казаков, Н., Логистика, Изд. „Софтрейд“, 2018
41. Калчев, Р., Желев, И., Антонова, К. Икономика на труда. Варна: Наука и икономика ИУ, 2014
42. Каролова, Т., Европа 2020 Регионална икономика, УИ „ЮЗУ „Неофит Рилски““, Благоевград, 2016
43. Каролова, Т., Интелектуална собственост, ЮЗУ „Н. Рилски“, 2005
44. Каролова, Т., Социално-икономически аспекти на информатизацията, ЮЗУ „Н. Рилски“, 2006
45. Кичева, М. Икономика на физическото възпитание и спорта, Бл., 2010
46. Кичева, М. Маркетинг на услугите, Бл., 2019
47. Колектив, Учебно пособие по дисциплината “Финанси”, УИ „Стопанство“, С., 2000
48. Конакчиев, Андонова, Икономика на публичния сектор, Варна, 2012
49. Луканов, К., Раковска, М., Драгомиров, Н., Бизнес логистика, УНСС, София, 2018
50. Лулански П., Етюди по икономика и анализ на образованието. Изд. „Славянски университет“, С., 1998
51. Лулански П., Основи на икономиката и анализ на социално-културните дейности, УИ “Стопанство”, С., 1997
52. Лулански, П.; “Икономика и анализ на социално-културните дейности”, С, УИ "Стопанство", 1997
53. Лулански, П.; “Социокултурен процес - производствено-икономически аспекти”, С. УИ "Стопанство", С, 2000
54. Манлиев, Г., Новият мениджмънт в публичния сектор, УИ Стопанство, 2016
55. Маринов Е., Икономика на публичния сектор, Велико Търново, 2017
56. Матеев, М., Инвестиции и инвестиционен мениджмънт: Теория и практика, Изд. "Сиела", С., 2013
57. Митева, А., Стоянова, З., Харизанова, Х., Екология и устойчиво развитие, УНСС, 2017
58. Неделчева, Н., Икономика на труда. Акад. изд. Русенски унив., Русе, 2017
59. Николов, Ч., Стоилова, Д., Ставрова, Е., Публични финанси, Благоевград
60. Николова, Н., Основи на финансите, изд. „Сиела“, София, 2009 г.
61. Паунов, М., Трудова мотивация, С., 2009.
62. Пенкова, Е., Горчилова, Д., Социално развитие на регионите, УНСС, С, 2013
63. Пенчева, И, Пенчева, Р., Пенчев, П., Управленски умения. Съвети за мениджъри. Изд. „Абагар“, В. Търново, 2016
64. Петрова, Д., Инвестиции. Управление на инвестиционни проекти, Габрово, 2020
65. Петрова, Е.; Финансиране на социалните дейности. Теоретични аспекти и практически решения, ИК "Радио-90", С, 2000
66. Постигане на устойчиво развитие - Съвместно становище на природозащитни НПО относно Европейската регионална политика след 2006 (http://www.zazemiata.org/bw/ngo_statement_bg.pdf)
67. Радев, Н., Иновации и социално предприемачество, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, В.Т. 2017
68. Радев, Н., Русанова, Л, Основи на социалното предприемачество, УИ „Св. св. Кирил и Методий“, Велико Търново, 2010
69. Радулова, Икономика на публичния сектор, Свищов 2011
70. Ракарова, С., Стефанов, С., Принципи на макроикономиката, Изд. НБУ, София, 2012
71. Раковска, М., Международна логистика, УНСС, София, 2019
72. Сланчева-Банева, В., Основи на маркетинга на услугите, изд. „Рива“, София, 2014
73. Спасов, К., Социален мениджмънт, УИ, София, 2012

74. Стиглиц, Дж., Икономика на държавния сектор, УИ "Стопанство", С, 1996
75. Стоенчева, Цв., Регионална икономика, УИ „Стопанство“, София, 2010
76. Стоилова Д., Икономика на публичния сектор, ЮЗУ, 2008
77. Стоянова, З., Устойчиво развитие и опазване на природните ресурси, УНСС, София, 2021
78. Състояние на планетата, 2014, Управление за устойчиво развитие, Институт Уърлдуоч
79. Университетското икономическо образование и социалната реформа: между очакванията и реалностите”, УИ ”Стопанство”, 2002
80. Филипов Д., "Медийна революция. Икономическа теория на медиите", Изд. "Стопанство", София, 1998
81. Филипов Д., Новата социална среда на икономическата теория, сп. "Икономически алтернативи", бр. 3 (80), 2007
82. Филипов, Д., Културата и икономическата теория, "Стопанство", 1997
83. Хаджичонева, Ю., Предприемачество, иновации и изкуствен интелект в България: Динамика и управление. УНСС, С., 2022
84. Христосков, Й., Реформите в социалното осигуряване – предизвикателства и решения, ВУЗФ, С., 2010
85. Цветков, Ц, Търговска логистика, Изд. „Стено“, Варна, 2011
86. Шикова, И. Европа в моята професия, Авангард прима, София, 2020
87. Янева, Д., Мотивационни фактори за повишаване ефективността от труда, ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, Сп. „Управление и устойчиво развитие, 2007, бр. 1

Допълнителна литература

1. Council of Europe/ERICarts, “ Bulgaria - Cultural policies of Europe: a compendium of basic facts and trends”, 2003
2. Cullis, J.G., Jones, Ph. R., Public Finance and Public Choice: analytical perspectives, McGraw-Hill International (UK) Ltd., 1992.
3. Cultural Economics, ed. Towse R., Berlin, 1992
4. Krugman, P., Essentials of Economics 5th Edition, Worth Publishers, 2019
5. Mankiw, N., Principles of Economics 9th Edition, Cengage Learning, 2020
6. Samuelson, P., Economics 20th Edition, McGraw-Hill, 2019
7. Браун, Л., План Б 2.0. Да спасим планетата от стрес и цивилизацията в беда, Издателство „Книжен тигър“, С., 2006
8. Владиков, А., Икономика, организация и управление на човешкия капитал: икономика на труда, УИ "Паисий Хилендарски", Пловдив, 2015
9. Върбанова, Л., "Управление на изкуствата", Изд. "Стопанство", София, 1997
10. Гуляева, Н.П., Социальная сфера как объект управления и социальное развитие. Журнталь Самиздат, 2009
11. Деградационни процеси на почвите възможни мерки за устойчиво управление на земите в България (проект “Изграждане на капацитет за устойчиво управление на земите в България – 2006г .”)
12. Донъли, Дж., Гибсън, Дж., Иванчевич, Дж., Основи на мениджмънта, С., 1998
13. Дракър, П. Мениджмънт в следващото общество, изд. Класика и стил, С., 2006
14. Дулевски, Л., Пазар на труда, Сиела, С., 2010
15. Закон за меценатството
16. Закон за насърчаване на заетостта
17. Знания и умения за бъдещото - сигурност, професионална кариера и по-добри позиции на пазара на труда, УНСС, София, 2014

18. Знеполски Ив., "Културни политики в ерата на глобализацията", в Културна политика и законодателство, Сорос център за културни политики, София, 2003
19. Казаков, Ат. и кол., Микроикономика, УНСС, София, 2011
20. Калчев, Р. Икономика на труда, УИ „Наука и икономика“, Варна, 2010
21. Кодекс за социално осигуряване
22. Кодекс на труда
23. Коев, Й., Добрев, Д., Владова, К., Нарлев, Ю., Предприемачество и МСП. Изд. "Наука и икономика", Икономически университет, Варна, 2014
24. Копринаров, Л. ред. "Културната политика на Република България 1990-1995", София, 1997
25. Крейнър, Ст., Ключови идеи в мениджмънта, изд. ИнфоДар, С., 2005
26. Липсиц, И., Экономика, Кнорус, 2016
27. Мадгерова, Р., Икономически и социални измерения на предприемачеството. УИ "Н. Рилски", Благоевград, 2013
28. Маринов, З. Основи на пазарната икономика, Пд, 1995
29. Михайлов, П., Томова Б., Изкуство и пазар, Издателство "Образование ООД" София, 2003
30. Мъсгрейв, Р. и Пегги Мъсгрейв, Държавни финанси – теория и практика, Изд. "Отворено общество", С., 1999
31. Национална класификация на професиите и длъжностите, Изд. „Нова звезда“, С., 2006
32. Петкова-Георгиева, С., Икономика на здравеопазването, Изд. „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, 2017
33. Петранов, С., Караиванов, В. , Ръководство по инвестиции, „Класика и стил“, С, 2011
34. Рибарска, Е., В. Василев, Управление на човешките ресурси в публичната сфера, „Алфаграф“, С., 2006
35. Спасов, К., Социален мениджмънт, „Персонал консулт-Г. Попов“, С., 2011
36. Спасов, К., Социалната сфера, Авангард Прима, С., 2006
37. Спасов, Тр. и кол., Макроикономика, УНСС, София, 2010
38. Стефанов, Н., Керемидчиев, Д. Управление на човешките ресурси - теоретически и практически модели, ЕТ Персонал-консулт, София, 2009
39. Томова Б., Белези на конкуренцията на пазара на изкуствата, сп. "Алтернативи", 2004
40. Томова Б., Българската култура в търсене на алтернативно финансиране, сп. Икономика, бр.4/2005
41. Томова Б., Финансирането на културата и изкуствата в България – между държавата и пазара, в сб. Научни трудове на УНСС, том 2/2002, Изд. "Стопанство", с. 395-418
42. Устойчиво развитие и социална политика. Научни трудове на Русенския университет – 2008, том 47
43. Филипов, Д., "Културата и икономическите теории", Изд. "Стопанство", София, 1996
44. Филипов, Д., "Медийна революция. Икономическа теория на медиите", Изд. "Стопанство", София, 1998
45. Филипов, Д., "Икономика и култура", Изд. "Стопанство" София, 1996
46. Харизанова, М., Мирчев, М., Миронова, Н., Мениджмънт, УНСС, 2006
47. Шикова, И., Европейски фондове, програми, проекти 2014-2020, Изд. „Минерва“, София, 2015
48. Шикова, И., Политики на Европейския съюз, УИ "Св. Климент Охридски", София, 2011